

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Bestuurskunde beter dan God?!

Budding, C.

Citation

Budding, C. (1989). Bestuurskunde beter dan God?!. *Bestuurskundige Berichten*, 4(2), 19-21. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233181>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233181>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

van de stage, kan er altijd nog het een en ander misgaan. Bijvoorbeeld als een organisatie met opzet informatie achterhoudt omdat er grote fouten zijn gemaakt. Of dat een student, bij een politiek-ambtelijk conflict, tussen twee strijdende partijen inzit. Bovendien worden de stages pas sinds 1987 geregeld door de stagecoördinator. Hierdoor kunnen nogal eens dingen veranderen, omdat eerst het startprobleem overwonnen moet worden. Het aantal studenten dat stage wil lopen neemt nu explosief toe en dat moet op de juiste manier verwerkt worden.

De stageplaats hoeft niet persé bij de overheid te zijn, maar moet wel op enige wijze met overheidsbetrokkenheid te maken hebben. Organisatie-adviesbureaus zijn erg in trek. Andere voorbeelden zijn: gemeenten, departementen en multinationals.

Door de Erasmus-uitwisseling wordt het makkelijker om stages binnen de EG te lopen. Er zijn o.a. stages geweest bij de I.L.O. (International Labour Organisation) in Genève en bij de EG in Brussel.

Ookbuiten de EG, met name bij de ontwikkelingsvariant, komen stages voor. Dakar en Bolivia zijn hier voorbeelden van. Voor Amerika bemiddelt Dhr. Toonen.

Deze stages staan overigens los van de uitwisseling met de Bloomington-University.

Voor de buitenlandse stages geldt wel een langere voorbereidingsperiode. Dus als je hieraan denkt, moet je al vroeg contact opnemen met de stagecoördinator. Bij de EG moet je bijvoorbeeld al een half jaar van te voren solliciteren.

Er komt veel eigen initiatief bij kijken. Ver voor de stage moet je al nadenken over de grote lijnen van je onderzoek en het op tijd plannen. Voor de stage en scriptie staan 700 bestedingsuren. Dat betekent minimaal twee maanden op stage met een uitloop van vier-enhalve maand. In de praktijk ben je inclusief het schrijven van de scriptie een half jaar kwijt.

Tijdens de stage zelf heb je een grote mate van vrijheid. De verplichting om elke dag om negen uur aanwezig te zijn zal in het begin misschien wat tegenvallen. Daarentegen krijg je een grotere verantwoordelijkheid en de kans zelf iets tot stand te brengen. Al met al een goede opstap naar je toekomstige baan.

Karin de Jonge

BESTUURSKUNDE

BETER DAN GOD ?!

groei en bestuurskunde

Eén ding staat vast: Bestuurskunde heeft zich genesteld tussen Bedrijfskunde, Economie en Informatica; als studie van en voor de toekomst en als studie die, in de perceptie van de studenten, betere kansen op de arbeidsmarkt biedt dan bijvoorbeeld Theologie.

Deze stelling kan worden afgeleid uit de steeds grotere aantallen studenten die zich voor Bestuurskunde aanmelden. Waren dit er in het eerste jaar van het bestaan van de studierichting iets meer dan zestig en werd het nut van nog twee vakgroepen naast die van Twente nog door een enkeling betwijfeld, nu de voorlopige aantallen het viervoudige bedragen, zal niemand het bestaansrecht van Bestuurskunde in Leiden of het aantrekken van nieuwe hoogleraren ontkennen.

De (nu nog) subfaculteit van Sociologie bleef maar groeien. Zou Schuyt gelachen hebben als Van Braam destijds binnenskamers had gezegd: "Hoe meer zielen, hoe meer vreugd"?

het onderzoek

Misschien was het door deze uitspraak, misschien door het bijna tautologische gezegde "Bestuurskunde vult een gat op de arbeidsmarkt", dat de nieuwsgierigheid van de kritische onderzoeker Elte, altijd op zoek naar iets falsificeerbaars, werd geprikkeld.

Daarop gaf hij een ander, een zekere E. Borst, de opdracht het een en ander onder de loep te nemen. Borst ging aan de slag en deed een aantal ontdekkingen die waarschijnlijk om methodologische redenen (een niet representatieve steekproef) en hopelijk niet vanwege de inhoud werd genegeerd. Voor zijn onderzoek nam Borst een steekproef van tien nummers uit een jaargang van het blad Binnenlands Bestuur. In deze tien nummers stonden in totaal 472 vacatures vermeld. Uit een jaargang van Intermediair, een ander weekblad, nam hij eveneens een steekproef, van negen nummers waarin 2163 vacatures voorkwamen.

Wat was nu de zin van deze cijfers, behalve dat ze methodologisch gezien nogal twijfelachtig genoemd kunnen worden? Die zin werd verkregen door het stellen van de volgende vraag: "In hoeverre komen bestuurskundigen in aanmerking om op de in de steekproef gevonden vacatures te reageren?"

Mogen we het rapport van Borst geloven, dan was dat voor het blad Binnenlands Bestuur het geval bij 106 van de 427 aangeboden banen of 22.64%; Intermediair scoorde beduidend lager: 157 van de 2163 vacatures of 7.26%.

Ik citeer uit de conclusie van het rapport: "...is de conclusie dat van de 2635 onderzochte vacatures er 9.98% in aanmerking komen voor een bestuurskundige. Verreweg de meeste banen voor bestuurskundigen zijn te vinden bij de overheid (6.19%),

waarvan een overgroot deel bij de gemeente. In de onderzochte vacatures wordt weinig expliciet naar bestuurskundigen gevraagd: 1.06% van alle banen en 10.65% van de banen waarvoor bestuurskundigen in aanmerking komen."

Een ander punt van belang in de conclusie is dat voor veel van de functies juist specialistische kennis wordt gevraagd. Daarvan is met name sprake bij de zogenaamde instap- of startfuncties, de lagere functies in het begin van de carrière.

Een dilemma ontstaat: de bestuurskundige, generalistisch geschoold, kan pas van die kwaliteiten profiteren in de hogere functies. Functies waarvoor men eerst de vereiste werkervaring moet opdoen in die specialistische, lagere functies. Als het dan niet onredelijk is om te veronderstellen dat de personeelschef eerder kiest voor de zekerheid die een gespecialiseerde jurist, econoom of bedrijfskundige biedt dan voor de onzekerheid die hij voelt wanneer de generalist aan de horizon verschijnt, dan kunnen bestuurskundigen de boot behoorlijk missen.

Borst schrijft verder: "Er bestaat geen systematisch verband tussen een vacature en de invulling daarvan door een bestuurskundige". Dit gegeven doet Borst de volgende vraag stellen: "Als er expliciet naar bestuurskundigen wordt gevraagd, wordt zo'n vacature dan wel door een bestuurskundige ingevuld, of wordt dat gedaan door uit andere studierichtingen afkomstige sollicitanten?"

Ik citeer weer uit de conclusie: "We zien dat er in 11 van de in totaal 29 vacatures, waarin om een bestuurskundige werd gevraagd, ook daadwerkelijk een bestuurskundige aangenomen. Dat is 37.9%".

vraag en aanbod

Een verzachting van het leed kan de gedachte zijn dat dit onderzoek werd afgekeurd in april '88 en zich richtte op een steekproef van 19 nummers uit de totale jaargang '87 van de twee genoemde weekbladen.

Wat het aanbod van banen voor bestuurskundigen en de kennis bij personeelsafdelingen van bestuurskundigen betreft, kan er de afgelopen 1 à 2 jaar het nodige in positieve zin veranderd zijn.

Toch even verder (zwart)kijken. Zoals Borst nu heeft laten zien is Bestuurskunde afhankelijk van vraagfactoren. De mate wordt daarnaast bepaald door een andere factor: aanbod.

Op de varkensmarkt hebben ze met beide factoren al lange ervaring. Het spel van vraag en aanbod dat daar werd waargenomen noemde men de varkenscyclus, een proces dat van toepassing bleek op andere markten.

Bij informatiekunde kunnen ze daarover meepraten. En straks kunnen we dat bij Bestuurskunde ook. Want ondanks een vergroting van het aanbod van banen voor bestuurskundigen zal de markt snel verzadigen wanneer de groei van het aantal studenten doorgaat, maar ook als ze op het huidige niveau zou blijven.

Misschien wordt het tijd de verguisde wet van Say uit de kast te halen en van stof te ontdoen. Vooralsnog geldt voor al die huidige en toekomstige bestuurskunde-studenten, die het woord nooit bezigen wanneer de overheid ter sprake komt en menen met hun studie zonder veel problemen het bedrijfsleven in te kunnen, het volgende: Theologie biedt boven alles het beste arbeidsperspectief.

advertentie

Cees Budding

P.P.
GOEDE RAAD!
STEM P.P.!

'Ambtenaar
behandelt
burger soms
onbeschoft'

DEN HAAG (GPD) – De overheid schiet zo vaak tekort in het contact met de burger dat haar geloofwaardigheid in gevaar komt. De burgers zullen als reactie steeds vaker de overheidsregels aan hun laars lapen, waarschuwt Nationale Ombudsman Oosting in zijn jaarverslag over 1988.

Overheden doen klachten vaak af met een beroep op te weinig geld en personeel. Dat is veel te gemakkelijk, vindt Oosting, die vorig jaar 30 procent meer klachten kreeg dan in 1987. Volgens hem is sprake van een 'overheidscultuur' waarbij de amb-

tenaren andere normen en waarden hanteren dan de burger. Ook vinden veel ambtenaren het helemaal niet nodig burgers behoorlijk te behandelen.

De 4021 verzoekschriften en ruim 7000 telefonische vragen om informatie van het afgelopen jaar noemt hij het topje van de ijsberg. De meeste klachten (2546) hadden betrekking op rijksoverheid en politie. Over de belastingdienst werd in 23 procent van de gevallen geklaagd, over justitie (openbaar ministerie, rijkspolitie en vreemdelingenzaken) uitte 16 procent zijn ongenoegen. Voor de gemeentepolitie lag het percentage op 12, voor het ministerie van onderwijs op 11.

In meer dan een kwart van de gevallen was traagheid onderwerp van de klacht. Vaak ook verstrekt de overheid geen informatie. Bij de burger ontstaat onbegrip en wantrouwen omdat hij als regel niet in staat is de logge, massieve overheid te bewegen tot voldoende voortvarendheid, aldus Oosting.

De geloofwaardigheid van de overheid krijgt een knauw, wanneer de burger zich strikt aan een gestelde termijn moet houden, terwijl ambtenaren de hun toegemeten tijd overschrijden.

